

Tamara Berić Blažić¹, Đana Baftiri¹, Davor Lukačević¹, Tea Martinić¹ i Sanja Prah¹
¹ Srednja škola Centar za odgoj i obrazovanje, Zagorska 14, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska

SAŽETAK:

Prema podacima SZO 20% mladih do 18 godine ima neki od oblika razvojnih, emocionalnih ili ponašajnih problema.

40% osoba s intelektualnim teškoćama zadovoljava kriterije za još jednu dijagnozu.

20% školske populacije manifestira ponašanja koja udovoljavaju kriterijima za dijagnosticiranje poremećaja u ponašanju (Burke i sur. 2009).

Osobe s intelektualnim teškoćama, također, često razvijaju poremećaje u ponašanju. Radi se o učenicima koji imaju znatne probleme u razumijevanju i uspostavljanju međuljudskih i vršnjačkih odnosa – prijateljskih i ljubavnih veza, komunikaciji s roditeljima, nastavnicima i dr.

Brojne problemske situacije tijekom razvoja učenika s intelektualnim teškoćama, otežavaju njihovu prilagodbu unutar školskog sustava. Pri tome poremećaji u ponašanju, predstavljaju nepremostiv odgojno-obrazovni izazov nastavnicima (Sutherland i sur.,2008; prema Oliver, Rechly,2010).

S ciljem poboljšanja položaja učenika s poremećajem u ponašanju nastao je Program- afirmativni pano „I to smo mi“ kao rezultat promišljanja Tima za prevenciju i modifikaciju poremećaja u ponašanju, a s obzirom na rastući broj učenika koji uz intelektualne teškoće imaju poremećaje u ponašanju i/ili psihičke teškoće. U okviru ovog programa na afirmativnom panou Škole predstavljamo sve one učenike koji tijekom dotadašnjeg školovanja nisu imali priliku biti pohvaljeni. Cilj programa je isticanje dobrih i/ili pozitivnih ponašanja, navika i talenata bez obzira na njihov uspjeh u školi i/ili praktičnoj nastavi, vladanje kao i izrečene pedagoške mjere. Ovim programom potičemo pozitivnu afirmaciju učenika (zaštitni čimbenik) te time utječemo na smanjenje problema u ponašanju.

TABLICA 1. RAZLOZI ZA POKRETANJE PROGRAMA

20% mladih do 18 godine ima neki od oblika razvojnih, emocionalnih ili ponašajnih problema (SZO)

40% osoba s intelektualnim teškoćama zadovoljava kriterije za još jednu dijagnozu.

20% školske populacije udovoljava kriterijima za dijagnosticiranje poremećaja u ponašanju

Poremećaji u ponašanju predstavljaju nepremostiv odgojno-obrazovni izazov nastavnicima

Učenici s IT imaju često sniženo samopouzdanje, a tijekom ranijeg školovanja nisu dovoljno poticane i osviještavane njihove jake strane i talenti!

TABLICA 2. UOČENA Odstupanja osoba s intelektualnim teškoćama

VRŠNJAČKI ODNOSI I SOCIJALIZACIJA

SLOBODNO VRIJEME

OTEŽANA SOCIJALNA I ŽIVOTNA PRILAGODBA

KOMUNIKACIJA

NEUSPJEH U ŠKOLI

Brojne problemske situacije tijekom razvoja učenika s intelektualnim teškoćama, otežavaju njihovu prilagodbu unutar školskog sustava.

PROJEKT JE POSEBNO NAMIJENJEN UČENICIMA KOD KOJIH SE JAVLJAJU PROBLEMI VEZANI UZ:

- ✗Sredstva ovisnosti – alkohol, marihuana, duhan...
- ✗Kršenje društvenih normi ponašanja
- ✗Klađenje
- ✗Laganje
- ✗Destruktivnost
- ✗Skitnju
- ✗Agresivnost
- ✗Neopravdano izostajanje s nastave i praktične nastave
- ✗Emocionalne teškoće!

PRIMJERI UČENIKA-SUDIONIKA PROGRAMA "I TO SMO MI"

UČENIK 1. - odgojna zapuštenost (majka alkoholičar, otac napustio obitelj), neopravdano izostajanje, eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti, brak i očinstvo tijekom školovanja;

S DRUGE STRANE...

- pomaganje slabijima, sport tijekom boravka u Domu, samoinicijativan rad u Školi, poljoprivredni radovi oko kuće...

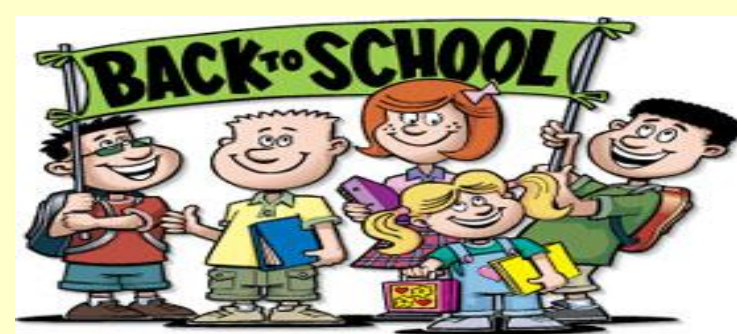
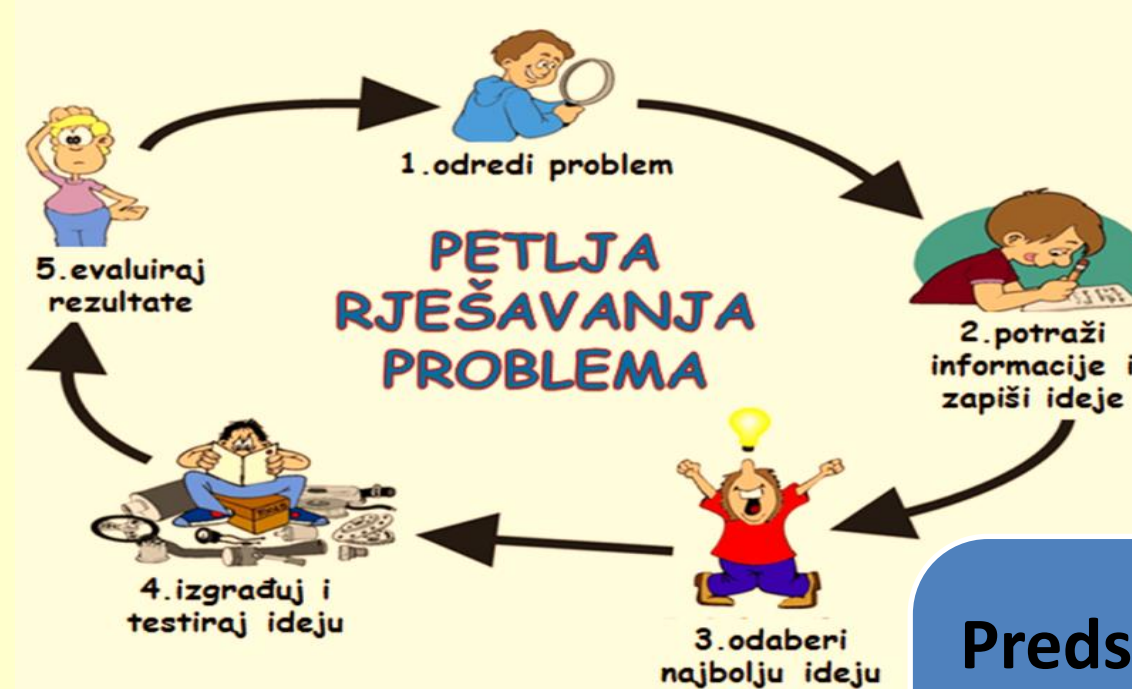
UČENIK 2. ADHD, eksperimentiranje s "lakšim i težim" drogama, skitnja, krađe, kontinuirano kršenje Kućnog reda Škole, ometanje nastave;

S DRUGE STRANE...

- izuzetno zalaganje u učeničkoj zadruzi, planinarskoj skupini, plesnoj skupini, dramskoj skupini, veliki angažman tijekom prodajnih izložbi u Školi...

ŠTO SMO UČINILI?

CILJEVI AFIRMATIVNOG PROGRAMA "I TO SMO MI":

Predstavljanje učenika s problemima u ponašanju

Isticanje dobrih i pozitivnih ponašanja, navika i talenata

NEOVISNO o postignutom uspjehu/vladanju na nastavi ili praksi

ZAKLJUČCI:

Uloga škole u odgoju, obrazovanju i usmjeravanju mladih na putu odrastanja vrlo je zahtijevna i odgovorna.

Škola treba pronaći način kako doprijeti do svakog učenika te djelovati u smjeru razvoja poželjnog i društveno prihvatljivog ponašanja.

ŠKOLA JE DUŽNA UČINITI SVE DA UČENIKE ZADRŽI U ŠKOLI!

REZULTATI PROVEDBE PROGRAMA SU:

POZITIVNA AFIRMACIJA, POBOLJŠANO AKADEMSKO POSTIGNUĆE, SMANJEN BROJ NEPOŽELJNIH OBLIKA PONAŠANJA I JAČANJE SAMOPOUZDANJA.